

ЗНАЧЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ У СФЕРІ ТУРИЗМУ

ГОЛОВНЮК Назар,

*здобувач освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності «Туризм та рекреація»,
Поліський національний університет, м. Житомир*

ТИЩЕНКО Світлана,

*к. е. н., доцент, кафедри економіки, підприємництва та туризму,
Поліський національний університет, м. Житомир*

Залізничний транспорт у сучасному туризмі розвивається неоднозначно. З одного боку, його популярність знижується, поступаючись місцем авіації. Крім того, залізничні перевезення менш мобільні порівняно з автомобільним транспортом, вимагають розвиненої інфраструктури і не завжди є пріоритетними для всіх країн. Однак, з іншого боку, інновації в галузі сприяли відродженню інтересу до залізничних подорожей. Наприклад, розвиток швидкісних поїздів у Європі знову підвищив затребуваність залізничного транспорту, а поява «круїзних» маршрутів призвела до формування нового туристичного продукту - туристських поїздів.

Саме тому сьогодні необхідно визначити роль залізничного транспорту в туризмі, узагальнити думки спеціалістів і практиків щодо його значення як елемента ресурсного потенціалу території, проаналізувати затребуваність туристичних продуктів, що ґрунтуються на залізничних перевезеннях, а також виявити чинники, що впливають на їхню популярність на сучасному туристичному ринку.

В Україні розвиток залізничного туризму і пов'язаного з цим напрямом бізнесу мають серйозні перспективи, оскільки в країні є багато рекреаційних та лікувально-оздоровчих ресурсів та добре розвинена мережа залізниць, що дає можливість організації різноманітних за формою та змістом залізничних рекреаційних та лікувально-оздоровчих турів [1]. Сучасні тенденції розвитку залізничних перевезень у туризмі включають:

Інноваційність – залізничний транспорт є однією з найдинамічніших сфер, що розвивається як у технологічному, так і в концептуальному аспектах.

Загальне зниження значущості – у світовому масштабі спостерігається поступове зменшення ролі залізничних перевезень у туризмі.

Розвиток швидкісного сполучення – уніфікація залізничних систем у Європі та активне будівництво швидкісних ліній у різних країнах.

Фокус на туристичні перевезення – окрім регулярних рейсів, залізничні компанії активно залучають пасажирів, які подорожують із туристичною метою.

Діджиталізація – розвиток мобільних застосунків, систем бронювання та інтеграція залізничного транспорту в цифрові сервіси, що робить його доступним у будь-якому куточку світу.

Розширення діяльності міжнародних операторів – активний розвиток компаній, що спеціалізуються на швидкісних перевезеннях (наприклад, Thalys, Eurostar).

Єдина тарифна система – впровадження міжнародних проїзних квитків (Interrail), туристичних тарифів та спеціальних пропозицій.

Екологізація – впровадження екологічно чистих поїздів, таких як водневі у Німеччині, а також інтеграція залізничного транспорту з іншими екоформами пересування (наприклад, поєднання велосипедних маршрутів із залізничними перевезеннями у Великій Британії, що підтримується некомерційною організацією Sustrans).

Тренд на екологічність, сталий розвиток і орієнтацію на туризм призвів до запуску Міжнародним союзом залізничного транспорту у 2016 році проекту «TopRail» [5]. Його мета - створення єдиної системи управління туристичним сегментом пасажирських перевезень.

Цей проєкт сприяє просуванню залізничних туристичних продуктів, підвищуючи їхню впізнаваність і надаючи платформу для взаємодії між зацікавленими сторонами та клієнтами. Він також виступає як інформаційна база про залізничні можливості країн-учасників, їхню роль у туризмі та вплив на розвиток національного туристичного продукту.

Аналіз досвіду різних країн, включно з Україною, дав змогу виокремити ключові напрями використання залізничного транспорту в туризмі:

- ✓ засіб доставки туристів до місця відпочинку;
- ✓ екскурсійний транспорт;
- ✓ основа спеціалізованих залізничних туристичних маршрутів;
- ✓ елемент історико-культурної спадщини;
- ✓ інструмент забезпечення функціонування туристичних дестинацій.

Таким чином, залізничний транспорт посідає значуще місце в туристичних перевезеннях, однак, окрім своєї основної транспортної функції, він також слугує основою унікальних туристичних продуктів і сприяє створенню концептуальних туристичних просторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Юхновська Ю.О. Розвиток туристичних залізничних перевезень в Україні. *Мукачівський державний університет. Економіка і суспільство*. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/53.pdf
2. Шацька З.Я., Акульшин М.І. Актуальні проблеми та перспективи розвитку сфери туризму в Україні. *Мукачівський державний університет. Економіка і суспільство*. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/108.pdf
3. Транспортне забезпечення в туризмі. URL: http://nnvc.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-menedzhmenta/Lekcii/Transportne_zabezpechennya_v_turizm.pdf
4. Аріон О.В. Організація транспортного обслуговування туристів : навч. посіб. Київ, 2008. 192 с.
5. Подорожуйте Європою з 1 залізничним абонементом. URL: <https://www.interrail.eu/en>

Науковий керівник к. е. н., доцент Тищенко С. В.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Національний університет харчових технологій
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Полтавський фаховий коледж підприємництва і ресторанного бізнесу
Київський фаховий коледж туризму та готельного господарства

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ ТА ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

12 березня 2025 року, Київ

КИЇВ 2025

УДК 338.48:339.923:061.1ЄС(477)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол №9 від 20 березня 2025 р.)

Євроінтеграційні процеси в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі України: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (12 березня 2025 р.). Київ: НУБіП України. 2025. 350 с.

Редакційна колегія:

Мельниченко С. В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Сердюк М. Є. – доктор технічних наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Олюніна С. Л. – викладач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

У збірнику тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції висвітлюються результати наукових досліджень студентської молоді з питань, присвячених євроінтеграційним процесам у сфері готельно-ресторанного та туристичного бізнесу України. У матеріалах розглядаються виклики та перспективи адаптації галузі туризму в умовах євроінтеграції, інноваційні технології в закладах HoReCa, туристичне країнознавство, організація дозвілля молоді.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» і «Магістр», оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності, якості наукових досліджень, обміну досвідом і представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань та визначення пріоритетів подальшого розвитку науки.

Видання розраховане для здобувачів вищої освіти, дослідників, викладачів, суб'єктів підприємницької діяльності.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Колектив авторів, 2025

© НУБіП України, 2025